GENERALINIO ADVOKATO YVES BOT IŠVADA,

pateikta 2009 m. balandžio 23 d.[1]

1. 1997 m. Europos Sąjungos Taryboje priėmus dokumentus dėl konkurencijos mokesčių srityje tarp valstybių narių, Europos Bendrijų Komisija pradėjo nagrinėti arba iš naujo peržiūrėti įvairiose valstybėse narėse galiojančias mokesčių schemas, atsižvelgdama į EB sutarties nuostatas valstybės pagalbos srityje.

2. Komisija taip pat iš naujo peržiūrėjo Belgijos Karalystės įgyvendintą mokesčių schemą koordinavimo centrams[2]. Nors 1984, 1987 ir 1990 metais Komisija pripažino, kad ši schema nėra valstybės pagalba, 2003 m. vasario 17 d. ji priėmė sprendimą, kuriuo minėta schema pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka[3]. Teisingumo Teismui dėl šio sprendimo panaikinimo buvo pateiktas ieškinys, dėl kurio priimtas 2006 m. birželio 22 d. Sprendimas *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją*[4].

3. Tuo pačiu metu Komisija išnagrinėjo 1997 m. Nyderlandų Karalystės įgyvendintą mokesčių schemą tam tikrų įmonių grupių atliekamai tarptautinei finansavimo veiklai (toliau – *CFA* schema).

4. Ši schema suteikia galimybę įmonėms, gavusioms individualų 10 metų trukmės leidimą, sudaryti rezervus, skirtus padengti dėl jų vykdomos veiklos atsiradusią riziką. Apie šią schemą nebuvo iš anksto pranešta Komisijai ir 2001 m. liepos 11 d. ji nusprendė pradėti formalią tyrimo procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį.

5. 2003 m. vasario 17 d. Sprendimu[5] Komisija nustatė, kad ši schema yra valstybės pagalba, nesuderinama su bendrąja rinka. Vis dėlto ji nusprendė, kad iki datos, kai Komisija pradėjo formalią tyrimo procedūrą, minėta schema besinaudojusios įmonės galėjo turėti teisėtų lūkesčių dėl jos suderinamumo su Sutarties nuostatomis, atsižvelgiant į 1984, 1987 ir

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — Koordinavimo centras yra tarptautinės bendrovių grupės įsteigta įmonė, kurios tikslas – teikti šioms bendrovėms įvairias paslaugas, ypač finansų srityje.

3 — Komisijos sprendimas C(2003) 564, galutinis dėl valstybės pagalbos, kurią Belgija suteikė Belgijoje įsteigtiems koordinavimo centrams, pataisytas 2003 m. balandžio 23 d. klaidų ištaisymu.

4 — C-182/03 ir C-217/03, Rink. p. I-5479.

5 — Komisijos sprendimas 2003/515/EB dėl Nyderlandų įgyvendintos pagalbos schemos tarptautinei finansų veiklai (OL L 180, p. 52, toliau – ginčijamas sprendimas).

1990 metais Komisijos pakartotas pozicijas dėl Belgijos mokesčių schemos. Taigi Komisija leido įmonėms naudotis *CFA* schema iki jų galiojančių leidimų termino pabaigos, vėliausiai iki 2010 m. gruodžio 31 dienos.

6. Nyderlandų įmonė *Koninklijke Friesland Foods NV*[6] Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teisme pateikė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo.

7. 2007 m. rugsėjo 12 d. Sprendimu *Koninklijke Friesland Foods prieš Komisiją*[7] Pirmosios instancijos teismas panaikino šį sprendimą, nes juo pereinamuoju laikotarpiu schema nebuvo taikoma ūkio subjektams, kaip antai *KFF*, kurie iki 2001 m. liepos 11 d. buvo pateikę prašymus išduoti leidimą, tačiau Nyderlandų mokesčių administratorius dėl jų dar nebuvo priėmęs sprendimo.

8. Šioje byloje Komisija dėl minėto sprendimo pateikė apeliacinį skundą Teisingumo Teismui. Iš esmės šiame apeliaciniame skunde nurodomos dvi teisės problemos: dėl galimybės *KFF* pripažinti potencialia pagalbos schemos naudotoja ir dėl nepranešimo Komisijai apie šios schemos įgyvendinimą.

6 — Toliau – *KFF*.
7 — T-348/03, toliau – skundžiamas sprendimas.

9. Pirmoji problema yra susijusi su *KFF* pareikšto ieškinio dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo priimtinumu. Reikia atsakyti į klausimą, ar *KFF* gali ginčyti šio sprendimo teisėtumą Bendrijos teisme, nors jį paskelbiant nesinaudojo jokiomis įgytomis teisėmis.

10. Dėl antrosios teisės problemos Teisingumo Teismo prašoma išnagrinėti teisėtų lūkesčių apsaugos principo apimtį valstybės pagalbos srityje. Reikia atsakyti į klausimą, ar *KFF*, kaip kitos schema besinaudojusios įmonės, galėjo remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu ir pasinaudoti pareinamojo laikotarpio priemonėmis, nors apie šią schemą prieš ją įgyvendinant nebuvo pranešta Komisijai. Taigi Teisingumo Teismo prašoma išnagrinėti, ar šiuo atveju buvo įvykdytos sprendime *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* įtvirtintos minėto principo pažeidimo sąlygos.

11. Šioje išvadoje siūlau Teisingumo Teismui pripažinti apeliacinį skundą pagrįstu.

12. Pirmiausia manau, kad pripažindamas *KFF* konkrečiai susijusia su ginčijamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas, vertindamas ieškinio priimtinumą, padarė teisės

klaidą, kuria gali būti pateisinamas skundžiamo sprendimo panaikinimas.

13. Subsidiariai reikia pažymėti, kad net nustačius, jog *KFF* ieškinys yra priimtinas, skundžiamą sprendimą reikia panaikinti, nes minėta įmonė negali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu.

14. Siūlau Teisingumo Teismui pačiam priimti galutinį sprendimą dėl Komisijos pateikto nepriimtinumu grindžiamo prieštaravimo ir jam pritarti.

I — Bendrijos teisės aktai

15. Sutartyje valstybės pagalba iš esmės yra draudžiama, išskyrus kai kurias išimtis. EB 87 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Išskyrus tuos atvejus, kai ši Sutartis nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.“

16. EB 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse išvardijama, kokia valstybės pagalba yra visiškai suderinama su bendrąja rinka ir kokia gali būti laikoma su ja suderinama.

17. EB 88 straipsnyje numatyta:

„1. Komisija kartu su valstybėmis narėmis nuolat kontroliuoja visas tose valstybėse esamas pagalbos sistemas. Valstybėms narėms ji siūlo atitinkamas priemones, reikalingas bendrajai rinkai palaipsniui plėtoti arba jai veikti.

2. Jei, paprašiusi suinteresuotas šalis pateikti savo pastabas, Komisija nustato, jog tam tikra valstybės ar iš jos išteklių teikiama pagalba yra pagal 87 straipsnį nesuderinama su bendrąja rinka arba kad tokia pagalba netinkamai naudojama, ji priima sprendimą, reikalaujantį, kad atitinkama valstybė narė per Komisijos nustatytą laiką tokią pagalbą panaikintų ar pakeistų.

<…>

3. Apie visus ketinimus suteikti ar pakeisti pagalbą Komisija turi būti laiku informuojama, kad ji galėtų pateikti savo pastabas. Jei Komisija mano, kad tokie ketinimai pagal 87 straipsnį yra nesuderinami su bendrąja rinka, ji nedelsdama pradeda šio straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą. Atitinkama valstybė narė savo pasiūlytų priemonių neįgyvendina tol, kol nepriimamas galutinis sprendimas.“

18. Galiausiai EB 89 straipsniu Tarybai suteikiama kompetencija priimti EB 87 ir 88 straipsnių taikymo reglamentus. Įgyvendindama šią kompetenciją, 1999 m. kovo 22 d. Taryba priėmė Reglamentą Nr. 659/1999[8], nustatantį išsamias EB 88 straipsnio taikymo taisykles.

II — *CFA* schema

19. *CFA* schema yra įtvirtinta 1969 m. Pelno mokesčio įstatyme[9]. Jis buvo iš dalies pakeistas 1996 m. gruodžio 13 d. Įstatymu[10], jį papildant 15b straipsniu, skirtu kovoti su tarptautinio lygio Nyderlandų įmonių praktika savo grupės finansavimo veiklą perkelti į užsienyje ir ypač tikslinėse teritorijose įsteigtas bendroves. Ši schema su daliniais pakeitimais galiojo iki 1997 m. sausio 1 dienos.

20. 1969 m. Įstatymo 15b straipsnis suteikia teisę galinčioms pasinaudoti schema įmonėms sudaryti rezervą, skirtą padengti dėl jų tarptautinio finansavimo veiklos atsiradusią riziką. Šia schema gali pasinaudoti bet kuri pelno mokestį mokanti įmonė, nepaisant to, ar ji įsteigta Nyderlanduose, ar užsienyje, jeigu atitinka šias minėtoje nuostatoje įtvirtintas sąlygas:

— galinti pasinaudoti schema įmonė privalo vykdyti savo finansinę veiklą bent ketu-

8 — Tarybos reglamentas, nustatantis išsamias EB Sutarties (88) straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339).

9 — Wet op de vennootschasbelasting 1969.

10 — 1969 m. Pelno mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymas, skirtas kovai prieš mokesčio bazės mažinimą ir fiskalinei infrastruktūrai stiprinti (Wet van 13 december 1996 tot wijziging van de wet op de vennootschapsbelasting 1969 met het oog op het tegengaan van uitholling van de belastinggrondslag en het versterken van de fiscale infrastructuur) (Stb. 1996, Nr. 65, toliau – 1969 m. Įstatymas).

riose valstybėse arba dviejuose žemynuose įsteigtuose grupės ūkio subjektuose,

— ji turi nuolat užsiimti lėšų skolinimu ir investavimu bei gali vykdyti savo veiklą visiškai nepriklausomai. Ši veikla turi būti valdoma išimtinai iš Nyderlandų Karalystės,

— kiekvienoje iš keturių šalių, kuriose veikia susiję ūkio subjektai, turi būti gaunama mažiausiai 5 % apmokestinamų pajamų, kurias bendrovė uždirba iš savo finansinės veiklos. Kiekviename iš dviejų žemynų turi būti uždirbama mažiausiai 10 % tokių pajamų.

21. Pagal 1969 m. įstatymo 15b straipsnio 10 dalį mokesčių tarnybos inspektorius išnagrinėja *CFA* schemos nuostatomis norinčių pasinaudoti įmonių prašymus ir priima sprendimą, kurį galima apskųsti (toliau – *CFA* leidimas), leidžiantį pasinaudoti šia schema ir, atsižvelgiant į kiekvienos įmonės padėtį, nustatantį naudojimosi sąlygas[11].

III — Faktinės ir procedūrinės aplinkybės

A — *Prieš ginčijamo sprendimo priėmimą įvykusios faktinės aplinkybės*

22. Komisija nebuvo iš anksto informuota apie *CFA* schemos įgyvendinimą nuo 1997 m. sausio 1 dienos.

23. Apsvarsčiusi valstybių narių konkurenciją mokesčių srityje, Ekonomikos ir finansų taryba patvirtino Verslo apmokestinimo elgesio kodeksą[12]. *Ad hoc* grupė buvo įgaliota surinkti informaciją apie nacionalines mokesčių priemones, keliančias žalingas pasekmes bendrajai rinkai.

24. Valstybėms narėms priėmus šį sprendimą, Komisija įsipareigojo parengti EB 87 ir 88 straipsnių taikymo su tiesioginiu verslo apmokestinimu susijusioms priemonėms gaires. 1998 m. lapkričio 11 d. Komisija priėmė pranešimą dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo su tiesioginiu verslo apmokestinimu susijusioms priemonėms[13]. Remda-

11 — Žr. 1997 m. spalio 2 d. potvarkį, nustatantį 1969 m. įstatymo 15a straipsnyje numatyto sprendimo formą (Besluit nr DB 97/3951 van 2 oktober 1997 tot vaststelling van de modelbeschikking inzake artikel 15 b van de Wet op de venootschapsbelasting 1969).

12 — 1997 m. gruodžio 1 d. Tarybos ir valstybių narių vyriausybių atstovų, susirinkusių Taryboje, rezoliucija dėl Verslo apmokestinimo elgesio kodekso (OL C 2, 1998, p. 2).

13 — OL C 384, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 277.

masi šiuo pranešimu, Komisija pradėjo nagrinėti arba iš naujo peržiūrėti įvairiose valstybėse narėse galiojančias mokesčių schemas.

25. Šiomis aplinkybėmis 1999 m. vasario 12 d. Komisija paprašė Nyderlandų valdžios institucijų informacijos apie *CFA* schemą. Minėtos valdžios institucijos atsakė 1999 m. kovo 8 dieną.

26. 2000 m. gruodžio 27 d. *KFF* pateikė prašymą Nyderlandų mokesčių administratoriui leisti nuo 2000 m. sausio 1 d. sudaryti rezervą pagal *CFA* schemos nuostatas (toliau – *CFA* prašymas). Šis prašymas su mokesčių administratoriumi buvo aptartas 2001 m. balandžio 24 dieną.

27. 2001 m. spalio 31 d. *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* paskelbtu 2001 m. liepos 11 d. raštu Komisija informavo Nyderlandų Karalystę apie sprendimą pradėti formalią tyrimo procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį[14]. Preliminariai įvertinusi pagalbą, Komisija išreiškė abejonių dėl *CFA* schemos suderinamumo su bendrąja rinka. Ji nurodė, kad ši schema galėtų būti pripažinta valstybės pagalba, neatitinkančia nė vienos iš EB 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytų išimčių. Vadovaudamasi EB 88 straipsnio 2 dalimi, Komisija pakvietė Nyderlandų Karalystę ir kitas suinteresuotas šalis per vieną mėnesį pateikti savo pastabas.

28. 2001 m. liepos 26 d. Nyderlandų mokesčių administratorius informavo *KFF*, kad Komisija pradėjo formalią tyrimo procedūrą.

29. Pradėjus šią procedūrą, *KFF* pateikto *CFA* prašymo nagrinėjimas buvo sustabdytas.

30. 2002 m. spalio 3 d. laišku Nyderlandų Karalystė nurodė Komisijai, kad, atsižvelgdama į teisėtus lūkesčius ir įgytų teisių laikymąsi, pastaroji institucija turėtų leisti *CFA* schema jau besinaudojančioms įmonėms ir toliau ja naudotis iki išduotų leidimų terminų pabaigos.

31. Galiausiai 2002 m. gruodžio 5 d. Nyderlandų finansų valstybės sekretorius priėmė sprendimą, kuriame nurodyta, kad nuo šios datos administratoriai nebenagrinės jokių naujų prašymų taikyti *CFA* schemą.

14 — OL C 306, p. 6.

B — *Ginčijamas sprendimas*

32. 2003 m. vasario 17 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą.

33. Šiuo sprendimu Komisija patvirtino savo abejones dėl *CFA* schemos egzistavimo ir jos suderinamumo su Bendrijos teise. Pirmiausia ji nurodė, kad schema yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, ir pateikė motyvus, dėl kurių, jos manymu, šiai schemai negalima taikyti nė vienos iš to paties straipsnio 2 ir 3 dalyse įtvirtintų išimčių.

Šiuo atveju, nepaisant to, kad Belgijos ir Nyderlandų schemos nėra visiškai vienodos, Komisija pažymi, kad *CFA* schema turi panašumų su 1982 m. gruodžio 30 d. Karaliaus dekretu Nr. 187 dėl koordinavimo centrų apmokestinimo įgyvendinta schema. Iš tiesų abi schemos yra susijusios su veikla grupės viduje ir daugelis *CFA* schemos naudotojų anksčiau naudojosi koordinavimo centrų schema Belgijoje. 1984 m. gegužės 2 d. Sprendime Komisija nustatė, kad (koordinavimo centrų schema Belgijoje) nebuvo pagalba (EB 87 straipsnio 1 dalies) prasme. Kaip pažymi Nyderlandų (Karalystė) ir suinteresuotos trečiosios šalys, nors šis sprendimas nebuvo paskelbtas, tai, kad Komisija nepateikė jokių prieštaravimų dėl koordinavimo centrų schemos Belgijoje, tuo metu buvo paskelbta Keturioliktojoje konkurencijos ataskaitoje ir atsakyme į Europos Parlamento nario klausimą[15].

34. Komisija toliau išnagrinėjo *CFA* schemos naudotojų teisėtus lūkesčius. Ji pripažino, kad tokie lūkesčiai yra atsiradę, ir nurodė, kad jie pateisina Komisijos sprendimą nereikalauti susigrąžinti suteiktą pagalbą.

Tokiomis aplinkybėmis Komisija pažymi priėmusi sprendimą dėl koordinavimo centrų Belgijoje prieš įsigaliojant *CFA* schemai. Ji taip pat pastebi, kad visiems šios schemos naudotojams buvo leista pasinaudoti *CFA* schema prieš priimant 2001 m. liepos 11 d. Komisijos sprendimą pradėti formalią tyrimo procedūrą. Dėl to Komisija sutinka su Nyderlandų (Karalystės) ir suinteresuotų trečiųjų šalių argumentais dėl schemos naudotojų teisėtų lūkesčių ir atsisako reikalavimo susigrąžinti suteiktą pagalbą.“

35. Ginčijamo sprendimo motyvuojamosios dalies 111 ir 112 punktuose nurodoma:

„<…>

15 — Komisija nurodo išnašą Nr. 16, kurioje minimas raštu pateiktas klausimas Nr. 1735/90 (OL C 63, 1991, p. 37). Ji taip pat nurodo į ankstesnius Europos Parlamento narių iš Belgijos klausimus: L. Radoux Nr. 2381/82 (OL C 170, 1983, p. 9) ir E. van Rompuy Nr. 1817/83 (OL C 148, 1984, p. 14).

36. Galiausiai Komisija nagrinėja priežastis, dėl kurių, jos manymu, būtina numatyti pereinamąjį laikotarpį *CFA* schemos pasekmėms panaikinti. Šiuo klausimu ji išskiria dvi situacijas.

37. Dėl *CFA* schema besinaudojančių įmonių jau sudarytų rezervų Komisija konstatavo, kad jie yra ilgalaikės strategijos dalis ir iš jų nauda buvo gauta remiantis teisėtais lūkesčiais. Atsižvelgdama į tai, Komisija nusprendė, kad schema besinaudojančios įmonės gali toliau naudotis savo rezervais pagal galiojančią Nyderlandų teisę[16].

38. Dėl naujų rezervų sudarymo Komisija pažymi, kad teisėtų lūkesčių apsaugos ir teisinio saugumo principų iš esmės nebegalima taikyti po to, kai buvo priimtas sprendimas dėl pagalbos nesuderinamumo su bendrąja rinka. Šiuo atžvilgiu ji nurodo, kad teisėtų lūkesčių principo negalima taikyti ilgiau nei pagrįstas terminas, kurio valstybei narei ir suinteresuotoms įmonėms reikia prisitaikyti prie naujos padėties. Šioje byloje Komisija atsižvelgė į procedūros vykdymo aplinkybes, visų pirma Bendrijos lygiu pasiektą pažangą kovojant su žalinga konkurencija mokesčių srityje. Ji taip pat atsižvelgė į pranešimą apie *CFA* schemos panaikinimą nuo 2002 m. gruodžio mėn. ir nuolatinį ja besinaudojančių subjektų skaičiaus mažėjimą iki 2010 metų[17].

39. Taigi ginčijamo sprendimo motyvuojamosios dalies 118 punkte Komisija nurodė:

„Atsižvelgdama į išimtines aplinkybes, Komisija mano, kad *CFA* schemos naudotojai nuo šios procedūros pradžios gali ir sudaryti naujus rezervus, ir naudotis jau esančiaisiais pagal galiojančias *CFA* schemos nuostatas, kol baigsis jiems išduotų leidimų terminas, vėliausiai iki 2010 m. gruodžio 31 dienos.“

40. Atsižvelgdama į anksčiau išdėstytus argumentus, Komisija daro tokią išvadą:

„119) Komisija konstatuoja, kad Nyderlandų (Karalystė), pažeisdama (EB) 88 straipsnio 3 dalį, neteisėtai įgyvendino nagrinėjamą pagalbos schemą. Ji konstatuoja, kad *CFA* schema yra nesuderinama su bendrąja

16 — Žr. ginčijamo sprendimo motyvuojamosios dalies 114 punktą.

17 — Žr. šio sprendimo motyvuojamosios dalies 115–117 punktus.

rinka. Vis dėlto, atsižvelgiant į schemos naudotojų teisėtus lūkesčius ir anksčiau išdėstytas išimtines aplinkybes, nėra pagrindo reikalauti suteiktos pagalbos susigrąžinimo ir naudotis schema galima vėliausiai iki 2010 m. gruodžio 31 dienos.“

10 metų leidimas. Bet kuriuo atveju schema nustoja būti taikoma vėliausiai iki 2010 m. gruodžio 31 dienos.

<…>“

41. Ginčijamo sprendimo rezoliucinė dalis išdėstyta taip:

„*1 straipsnis*

Nyderlandų (Karalystės) 1996 m. gruodžio 13 d. Įstatymu įgyvendinta valstybės pagalbos schema pagal 1969 m. Pelno mokesčio įstatymo 15b straipsnį yra nesuderinama su bendrąja rinka.

2 straipsnis

Nyderlandų (Karalystė) privalo panaikinti 1 straipsnyje nurodytą pagalbos schemą. Vis dėlto iki 2001 m. liepos 11 d. schema besinaudoję subjektai gali ir toliau naudotis jos nuostatomis, kol baigsis Nyderlandų mokesčių administratoriaus jiems išduotas

C — Po ginčijamo sprendimo įvykusios faktinės aplinkybės

42. 2003 m. balandžio 11 d. laišku Nyderlandų Karalystė, be kita ko, paprašė Komisijos raštu patvirtinti, kad ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje numatyta pereinamojo laikotarpio tvarka taip pat taikoma įmonėms, kurių atžvilgiu Nyderlandų mokesčių administratorius nebuvo priėmęs sprendimo leisti naudotis *CFA* schema, tačiau jos buvo pateikusios atitinkamą prašymą iki 2002 m. gruodžio 5 d. (nuo šios datos buvo atsisakoma išduoti bet kokį naują *CFA* leidimą), su sąlyga, kad šios įmonės 2001 m. liepos 11 d. atitiko schemos taikymo sąlygas.

43. 2003 m. liepos 7 d. laiške Komisija nurodė, kad iš ginčijamo sprendimo motyvuojamosios dalies 118 punkto ir to paties sprendimo 2 straipsnio aiškiai matyti, jog

pereinamasis laikotarpis tokioms įmonėms nėra taikomas. Ji taip pat pažymėjo, kad jei Nyderlandų valdžios institucijos nuspręstų tokioms įmonėms išduoti *CFA* leidimą, tai prilygtų naujos pagalbos, pažeidžiančios ginčijamą sprendimą, suteikimui.

44. 2003 m. rugpjūčio 21 d. Nyderlandų mokesčių administratorius atmetė *KFF* pateiktą *CFA* prašymą, vadovaudamasis ginčijamu sprendimu.

45. 1969 m. Įstatymo 15b straipsnis buvo panaikintas 2005 m. rugsėjo 15 d. Įstatymo D skirsnio 1 straipsniu[18].

46. Šio įstatymo 2 straipsnyje iš esmės nustatyta, kad jei pelno mokestį mokantis mokesčių mokėtojas 2001 m. liepos 11 d. atitiko 1969 m. Įstatymo 15b straipsnyje įtvirtintos schemos reikalavimus, jam šis straipsnis ir iš jo kylančios nuostatos lieka galioti. Jame taip pat nurodoma, kad minėta pereinamojo laikotarpio nuostata taikoma 10 metų nuo datos, kai mokesčių mokėtojas galėjo sudaryti rezervą, tačiau šis laikotarpis negali tęstis ilgiau nei iki 2010 m. gruodžio 31 dienos.

18 — Įstatymas, iš dalies keičiantis 1969 m. įstatymą – CFA schemos panaikinimas (Wet van 15 september 2005, houdende wijziging van de wet op de vennootschapsbelasting 1969 – vervallen van concernfinancieringsregeling) (Stb. 2005, Nr. 468).

IV — Ieškinys Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

47. 2003 m. spalio 10 d. pareiškimu *KFF* Pirmosios instancijos teisme pareiškė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo.

48. 2004 m. sausio 14 d. kanceliarijai pateiktu atskiruoju aktu Komisija pateikė prieštaravimą dėl priimtinumo pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį. 2004 m. kovo 29 d. *KFF* pateikė pastabas dėl šio prieštaravimo. 2005 m. vasario 28 d. Pirmosios instancijos teismo nutartimi prieštaravimas buvo prijungtas prie pagrindinės bylos, nesprendžiant bylinėjimosi išlaidų klausimo.

49. Skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas pripažino *KFF* pareikštą ieškinį priimtinu. Be to, jis pripažino šį ieškinį pagrįstu ir panaikino ginčijamo sprendimo 2 straipsnį, kiek juo nustatyta, kad pereinamojo laikotarpio tvarka netaikoma ūkio subjektams, kurie 2001 m. liepos 11 d. Nyderlandų mokesčių administratoriui jau buvo pateikę prašymus taikyti nagrinėjamą pagalbos schemą, tačiau dėl kurių tą dieną jis dar nebuvo priėmęs sprendimo.

V — Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

50. 2007 m. lapkričio 22 d. Teisingumo Teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu Komisija pareiškė apeliacinį skundą dėl skundžiamo sprendimo pagal Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį.

51. Visų pirma Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti šį apeliacinį skundą pagrįstu ir dėl to panaikinti skundžiamą sprendimą, atmesti *KFF* pareikštą ieškinį dėl panaikinimo ir priteisti iš jos bylinėjimosi abiejose instancijose išlaidas.

52. Subsidiariai Komisija prašo Teisingumo Teismo panaikinti skundžiamą sprendimą, kiek jis suteikia teisių kitiems nei *KFF* ūkio subjektams, kurie iki 2001 m. liepos 11 d. Nyderlandų mokesčių administratoriui pateikė prašymą taikyti *CFA* schemą, ir atmesti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo, kiek jis suteikia teisių kitoms įmonėms nei *KFF*.

53. *KFF* prašo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

VI — Apeliacinio skundo nagrinėjimas

A — *Pirmasis pagrindas dėl su KFF konkrečiu suinteresuotumu susijusios sąlygos pažeidimo*

1. Šalių argumentai

54. Komisijos teigia, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai nusprendė, jog ginčijamas sprendimas buvo konkrečiai susijęs su *KFF* EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos ir Teisingumo Teismo praktikos prasme.

55. Šiuo atžvilgiu ji nurodo, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą grįsdamas savo vertinimą minėtu sprendimu *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* ir prilygindamas *KFF* padėtį ūkio subjektų, kurie toje byloje reikalavo leidimų pratęsimo, padėčiai. Tačiau, Komisijos teigimu, šios dvi situacijos nėra panašios, nes *KFF* niekada nesinaudojo *CFA* schema. Atvirkščiai nei skundžiamo sprendimo 100 punkte teigia Pirmosios instancijos teismas, ši įmonė nėra „konkrečiai“ paveikta ginčijamo sprendimo; ji paveikta tik kaip ir kitos Nyderlandų įmonės, niekada nesinaudojusios šia schema.

56. *KFF* teigia, kad šis pagrindas nepriimtinas. Ji nurodo, kad klausimas, ar pirmojo prašymo suteikti leidimą ir prašymo jį atnaujinti skirtumai yra reikšmingas kriterijus nustatant, ar *KFF* priklausė ribotai grupei, yra fakto klausimas, kurio Teisingumo Teismas negali vertinti nagrinėdamas apeliacinį skundą.

2. Vertinimas

57. Ginčijamas sprendimas, vadovaujantis jo 4 straipsniu, yra skirtas tik Nyderlandų Karalystei. Todėl fiziniai ar juridiniai asmenys, kaip antai *KFF*, norintys pareikšti ieškinį dėl šio sprendimo panaikinimo, turi atitikti EB 230 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje įtvirtintas sąlygas. Taigi jie turi įrodyti, kad šis sprendimas tiesiogiai ir konkrečiai su jais susijęs.

58. Nepavykus įrodyti, kad jie atitinka šias sąlygas, dėl ginčijamo sprendimo pareikštas ieškinys yra nepriimtinas.

59. Šiuo atveju Teisingumo Teismo prašoma išnagrinėti, ar *KFF*, kurios prašymas išduoti leidimą pranešimo apie ginčijamą sprendimą dieną dar nebuvo išnagrinėtas, yra konkrečiai su juo susijusi EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos ir Bendrijos teismo praktikos prasme.

60. Taigi reikia nustatyti, ar, vadovaujantis sprendime *Plaumann prieš Komisiją*[19] Teisingumo Teismo nustatytais ir vėliau nusistovėjusioje teismo praktikoje patvirtintais kriterijais, ginčijamas sprendimas paveikė *KFF* dėl tam tikrų jai būdingų savybių arba dėl faktinių aplinkybių, kurios ją išskiria iš kitų asmenų ir todėl individualizuoja kaip ir asmenis, kuriems minėtas sprendimas yra skirtas[20].

61. Teisingumo Teismas taikė ir tikslino šią teismo praktiką ypatingoje valstybės pagalbos srityje. Jis aiškiai nusprendė, kad šioje srityje įmonė negali ginčyti Komisijos sprendimo, kuriuo uždraudžiama sektoriaus pagalbos schema, jei šis sprendimas yra susijęs su ja tik dėl to, kad įmonė priklauso aptariamam sektoriui ir yra potenciali šios pagalbos naudotoja[21].

19 — 1963 m. liepos 15 d. Sprendimas (25/62, Rink. p. 197, 223).

20 — Žr., be kita ko, 2004 m. balandžio 1 d. Sprendimą *Komisija prieš Jégo-Quéré* (C-236/02 P, Rink. p. I-3425, 45 punktas); 2005 m. gruodžio 13 d. Sprendimą *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* (C-78/03 P, Rink. p. I-10737, 33 punktas) ir 2008 m. kovo 13 d. Sprendimą *Komisija prieš Infront WM* (C-125/06 P, Rink. p. I-1451, 70 punktas).

21 — Žr., be kita ko, 2000 m. spalio 19 d. Sprendimą *Italija ir Sardegna Lines prieš Komisiją* (C-15/98 ir C-105/99, Rink. p. I-8855, 33 punktas ir nurodyta teismo praktika).

62. Iš tiesų tokioje situacijoje įmonė negali būti paveikta Komisijos sprendimo taip pat, kaip ir nagrinėjama schema realiai besinaudojanti įmonė, iš kurios gali būti pareikalauta grąžinti neteisėtai valstybės narės suteiktą pagalbą.

63. Šis vertinimas atsispindi nusistovėjusioje teismo praktikoje, pagal kurią įmonė gali ginčyti Bendrijos teisės akto teisėtumą, jei šis aktas pakeičia iki jį priimant įmonės įgytas teises[22].

64. Taigi, nors įmonė priklauso ribotam ūkio subjektų ratui, kaip yra *KFF* ir trylikos kitų prašymus išduoti leidimą Nyderlandų mokesčių administratoriui pateikusių įmonių atveju, to nepakanka pripažinti, kad ji yra konkrečiai susijusi su ginčijamu aktu. Be viso to, reikia, kad ši įmonė turėtų teisiškai saugomą teisę, suteikiančią jai galimybę būti individualizuotai, kaip ir asmenims, kuriems minėtas aktas skirtas, remiantis minėtame sprendime *Plaumann prieš Komisija* įtvirtinta teismo praktika.

65. Tačiau reikia konstatuoti, kad *KFF* neturi jokios prieš priimant ginčijamą sprendimą įgytos teisės. Šio sprendimo priėmimo dieną ji nesinaudojo *CFA* schema ir Nyderlandų mokesčių administratorius šiuo klausimu jai nebuvo suteikęs jokių garantijų. Tokiomis aplinkybėmis, net ir priklausydama uždaram mokesčių mokėtojų ratui, *KFF* negali būti ginčijamo sprendimo paveikta taip pat, kaip ir kitos *CFA* schema besinaudojusios įmonės, kurių daliai leidimo terminas buvo pratęstas iki 2010 m. gruodžio 31 dienos.

66. Taigi *KFF* padėtis labai skiriasi nuo minėtame sprendime *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* nurodytų koordinavimo centrų Belgijoje, nes pastarieji jau galėjo pasinaudoti nagrinėjama schema ir prašė atnaujinti suteiktus leidimus. Toje byloje nagrinėtas sprendimas buvo susijęs su situacija, buvusia priimant šį sprendimą, ir nauda, kurią koordinavimo centrai dėl įgytų teisių galėjo gauti vykdydami veiklą ateityje.

22 — Žr., be kita ko, 1965 m. liepos 1 d. Sprendimą *Toepfer ir Getreide-Import prieš Komisiją* (106/63 ir 107/63, Rink. p. 525, 533); 1971 m. lapkričio 23 d. Sprendimą *Bock prieš Komisiją* (62/70, Rink. p. 897); 1975 m. lapkričio 18 d. Sprendimą *CAM prieš EEB* (100/74, Rink. p. 1393); 1984 m. lapkričio 27 d. Sprendimus *Agricola commerciale olio ir kt. prieš Komisiją* (232/81, Rink. p. 3881) ir *Savma prieš Komisiją* (264/81, Rink. p. 3915); 1994 m. gegužės 18 d. Sprendimą *Codorniu prieš Tarybą* (C-309/89, Rink. p. I-1853) ir minėto sprendimo *Komisija prieš Infront WM* 72 punktą.

67. Dėl to manau, kad pripažindamas *KFF* konkrečiai susijusia su ginčijamu sprendimu, Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, vertindamas ieškinio priimtinumą, ir tai gali būti skundžiamo sprendimo panaikinimo pagrindas.

68. Dėl to siūlau Teisingumo Teismui pripažinti pirmąjį Komisijos nurodytą pagrindą pagrįstu ir panaikinti skundžiamą sprendimą, kiek Pirmosios instancijos teismas juo pripažino priimtinu *KFF* pareikštą ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo.

69. Jei Teisingumo Teismas nuspręstų nesilaikyti šio pasiūlymo bei pripažintų, kad *KFF* yra konkrečiai susijusi su ginčijamu sprendimu, be to, turi teisę pareikšti ieškinį, nurodysiu priežastis, dėl kurių, mano manymu, apeliacinis skundas vis tiek yra pagrįstas.

70. Išnagrinėsiu du pagrindus, kuriuos šiuo atveju laikau svarbiausiais, t. y. dėl teisėtų lūkesčių principo pažeidimo ir dėl vienodo požiūrio principo pažeidimo.

B — *Subsidiariai – antrasis pagrindas dėl teisėtų lūkesčių principo pažeidimo*

71. Ginčijamo sprendimo 2 straipsniu suteikiamas pereinamasis laikotarpis įmonėms, kurios naudojosi *CFA* schema 2001 m. liepos 11 d. Komisijai pradėjus formalią pagalbos tyrimo procedūrą. Komisija rėmėsi šių bendrovių turėtais teisėtais lūkesčiais, kad minėta schema neprieštarauja Sutarties nuostatoms, ir išimtinėmis bylos aplinkybėmis[23].

72. Skundžiamame sprendime Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad dėl šios priežasties Komisija pažeidė teisėtų lūkesčių apsaugos principą, nenumatydama jokių pereinamojo laikotarpio priemonių mokesčių mokėtojams, kaip antai *KFF*, kurių prašymai išduoti leidimą, paskelbus ginčijamą sprendimą, vis dar buvo nagrinėjami.

73. Prieš nagrinėjant šį pagrindą ir siekiant geriau suprasti, kaip Pirmosios instancijos teismas jį nagrinėjo skundžiamame sprendime, mano manymu, pirmiausia yra svarbu priminti šio principo turinį Bendrijos teismo praktikoje.

23 — Žr. ginčijamo sprendimo motyvuojamosios dalies 111–118 punktus.

1. Teisingumo Teismo praktika dėl teisėtų lūkesčių apsaugos principo

74. Teisėtų lūkesčių apsaugos principas yra bendrasis Bendrijos teisės principas, atsižvelgiant į kurį gali būti tikrinamas institucijų aktų teisėtumas[24].

75. Kaip byloje, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją*[25], nurodė generalinis advokatas P. Léger, šis principas yra pasekmė teisinio saugumo principo, kuris reikalauja, kad Bendrijos teisės aktai būtų aiškūs, o jų taikymas – numatomas teisės subjektams, nes juo siekiama, kad, pakeitus teisės normą, būtų užtikrinta vieno ar kelių konkrečių fizinių ar juridinių asmenų teisėtai įgytos padėties apsauga[26].

76. Dėl teisėtų lūkesčių apsaugos principo taikymo Teisingumo Teismo praktikoje generalinis advokatas P. Léger priminė, kad šio principo pažeidimas pripažįstamas, kai įvykdomos tokios sąlygos.

77. Pirma, turi būti Bendrijos institucijos teisės aktas ar elgesys, galintis sukelti tokių lūkesčių ir tapti pagrįstų vilčių pagrindu. Iš tiesų pagal teismo praktiką teisėtų lūkesčių apsaugos principu gali būti remiamasi prieš Bendrijos teisės aktą, tik jei Bendrija pati anksčiau sukūrė situaciją, galinčią sukelti tokių lūkesčių[27]. Be to, Bendrijos institucijos suteiktos garantijos turi būti tikslios[28].

78. Antra, minėti lūkesčiai turi būti teisėti, t. y. atitinkamas asmuo negalėjo numatyti Bendrijos institucijos ankstesnio elgesio pakeitimo. Iš tiesų pagal teismo praktiką, jei rūpestingas ir nuovokus ūkio subjektas galėjo numatyti, jog Bendrijos teisės akto priėmimas gali paveikti jo interesus, priėmus šį teisės aktą

24 — Žr., be kita ko, 1975 m. gegužės 14 d. Sprendimą *CNTA prieš Komisiją* (74/74, Rink. p. 533, 44 punktas); 1990 m. birželio 26 d. Sprendimą *Sofrimport prieš Komisiją* (C-152/88, Rink. p. I-2477, 26 punktas); 1992 m. gegužės 19 d. Sprendimą *Mulder ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją* (C-104/89 ir C-37/90, Rink. p. I-3061, 15 punktas); 1999 m. spalio 14 d. Sprendimą *Atlanta prieš Europos Bendriją* (C-104/97 P, Rink. p. I-6983, 52 punktas); 2001 m. spalio 4 d. Sprendimą *Italija prieš Komisiją* (C-403/99, Rink. p. I-6883, 35 punktas) ir 2005 m. birželio 7 d. Sprendimą *VEMW ir kt.* (C-17/03, Rink. p. I-4983, 73 punktas).

25 — Žr. šios išvados 365–433 punktus.

26 — Šiuo klausimu žr. 1996 m. vasario 15 d. Sprendimą *Duff ir kt.* (C-63/93, Rink. p. I-569, 20 punktas) ir 2000 m. gegužės 18 d. Sprendimą *Rombi ir Arkopharma* (C-107/97, Rink. p. I-3367, 66 punktas).

27 — 1983 m. gegužės 19 d. Sprendimas *Mavridis prieš Parlamentą* (289/81, Rink. p. 1731, 21 punktas); 1992 m. sausio 10 d. Sprendimas *Kühn* (C-177/90, Rink. p. I-35, 14 punktas); minėtas sprendimas *Rombi ir Arkopharma* (67 punktas); 2004 m. liepos 15 d. Sprendimas *Gerekens ir Procola* (C-459/02, Rink. p. I-7315, 29 punktas) ir minėtas Sprendimas *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* (147 punktas ir nurodyta teismo praktika).

28 — 2000 m. gegužės 25 d. Sprendimas *Kögler prieš Teisingumo Teismą* (C-82/98 P, Rink. p. I-3855, 33 punktas); 2001 m. kovo 6 d. Sprendimas *Connolly prieš Komisiją* (C-274/99 P, Rink. p. I-1611, 113 punktas) bei minėtas sprendimas *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* (147 punktas ir nurodyta teismo praktika) ir 2000 m. gruodžio 13 d. Nutartis *Sodima prieš Komisiją* (C-44/00 P, Rink. p. I-11231, 50–52 punktai).

jis negali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu[29]. Taigi Bendrijos institucijos teisės akto ar elgesio sukelti lūkesčiai yra „teisėti“ ir, vadinasi, turi būti saugomi, jei atitinkamas asmuo galėtų pagrįstai tikėtis, kad taip sukurta situacija bus išlaikyta ar išliks stabili, kaip tai padarytų „rūpestingas ir nuovokus“ ūkio subjektas.

79. Trečia, skundžiamu teisės aktu ginamas Bendrijos interesas neturi prieštarauti suinteresuotojo asmens teisėtiems lūkesčiams apsaugoti būtinų pereinamojo laikotarpio priemonių priėmimui. Ši paskutinė sąlyga yra patenkinta, jei, palyginus esamus interesus, matyti, kad nagrinėjamomis aplinkybėmis Bendrijos interesas nėra viršesnis už atitinkamo asmens interesą išlaikyti situaciją tokią, kurią jis galėjo teisėtai laikyti stabilia[30].

80. Taip pat reikia pažymėti, kad turi būti patenkintos visos trys minėtos sąlygos.

29 — Šiuo klausimu žr. 1997 m. balandžio 15 d. Sprendimą *Irish Farmers Association ir kt.* (C-22/94, Rink. p. I-1809, 25 punktas); 2004 m. liepos 15 d. Sprendimą *Di Lenardo ir Dilexport* (C-37/02 ir C-38/02, Rink. p. I-6911, 70 punktas) ir minėtą sprendimą *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* (147 punktas ir nurodyta teismo praktika).

30 — Dėl šio interesų pusiausvyros nustatymo pavyzdžių žr. 1997 m. balandžio 17 d. Sprendimą *De Compte prieš Parlamentą* (C-90/95 P, Rink. p. I-1999, 39 punktas) ir 1997 m. liepos 17 d. Sprendimą *Affish* (C-183/95, Rink. p. I-4315, 57 punktas).

81. Atsižvelgdamas būtent į šias tris sąlygas, Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo ir patvirtino, kad *KFF* pagrįstai rėmėsi teisėtų lūkesčių apsaugos principu.

2. Šalių argumentai

82. Grįsdama šį pagrindą Komisija remiasi keliais argumentais.

83. Pirma, Komisija priekaištauja Pirmosios instancijos teismui skundžiamo sprendimo 125 ir 126 punktuose nusprendus, kad vertinant *KFF* teisėtų lūkesčių buvimą yra nereikšminga, ar ši įmonė naudojosi *CFA* schema ir ar ji atitiko leidimo naudotis šia schema sąlygas.

84. Antra, Komisija ginčija tai, kaip Pirmosios instancijos teismas įvertino tris sąlygas, būtinas pripažinti *KFF* teisėtų lūkesčių buvimą.

85. Dėl pirmosios sąlygos, susijusios su lūkesčių buvimu, Komisija priminė niekada

KFF nesuteikusi konkrečių garantijų dėl *CFA* schemos suderinamumo su bendrąja rinka.

86. Komisija pripažįsta, kad jos ne kartą pareikšta pozicija dėl Belgijos mokesčių schemos iš tiesų galėjo sukelti „tam tikrų lūkesčių“. Vis dėlto tai buvo ne konkretus įsipareigojimas *KFF*, o tik sprendimas dėl kitos iš dalies panašios valstybės pagalbos schemos. Be to, Komisija pažymi net nežinojusi apie šios įmonės buvimą, nes *KFF* nedalyvavo EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytoje procedūroje.

87. Dėl antrosios sąlygos, susijusios su lūkesčių teisėtumu, Komisija teigia, kad *KFF* neveikė kaip rūpestingas ir nuovokus ūkio subjektas.

88. Viena vertus, ši įmonė niekada nebuvo gavusi leidimo, priešingai nei kai kurie koordinavimo centrai byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją*.

89. Kita vertus, net darant prielaidą, kad *KFF* iš tiesų buvo padariusi didelės apimties investicijų, kad atitiktų leidimo naudotis *CFA* schema reikalavimus, ši įmonė pateikė prašymą išduoti leidimą tik 2000 m. gruodžio 27 dieną. Vis dėlto, Komisijos teigimu, rūpestingas ir nuovokus ūkio subjektas dar gerokai iki 2000 m. sausio 1 d. turėjo žinoti, kad Komisija gali pripažinti *CFA* schemą su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba. Šiuo atžvilgiu Komisija nurodo 1997 m. gruodžio 1 d. Tarybos ir valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliuciją dėl Verslo apmokestinimo elgesio kodekso. Ji taip pat nurodo 1998 m. lapkričio 11 d. Komisijos pranešimą dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo su tiesioginiu įmonių apmokestinimu susijusioms priemonėms. Be to, Komisija atkreipia dėmesį į 2000 m. vasario 23 d. pranešimą spaudai, kuriame pateikiamas už konkurencijos klausimus atsakingo Europos komisaro Mario Monti pranešimas[31].

90. Galiausiai Komisija kritikuoja skundžiamo sprendimo 134 punktą, kuriame nurodyta, kad Komisija pakvietė suinteresuotas šalis pateikti pastabas dėl galimų teisėtų lūkesčių, kurie prieštarautų gautų lėšų susigrąžinimui. Iš tiesų ji nurodo, kad šis argumentas nėra susijęs su įmonėmis, kaip antai *KFF*, kurios niekada negavo pagalbos pagal *CFA* schemą.

91. Dėl trečiosios sąlygos, susijusios su interesų palyginimu, Komisija pateikia daug kritikos Pirmosios instancijos teismo verti-

31 — Komisaro M. Monti pranešimas dėl mokestinio pobūdžio valstybės pagalbos kontrolės (IP/00/182).

nimui. Jos teigimu, skundžiamo sprendimo 139 punktas yra nepakankamai motyvuotas ir jame padaryta fakto klaida.

92. Pirmiausia, Pirmosios instancijos teismas nepaaiškino, kodėl nebuvo jokio viešosios tvarkos intereso, prieštaraujančio lūkesčių apsaugos principui, kuriuo remiasi *KFF*. Komisijos manymu, tai, kad ji numatė pereinamojo laikotarpio tvarką tikriesiems *CFA* schemos naudotojams, neleidžia pagrįsti Pirmosios instancijos teismo vertinimo, nes ši schema buvo pagrįsta laipsnišku pareiškėjų mažėjimu.

93. Be to, Komisija teigia, kad Pirmosios instancijos teismo vertinimas gali kelti pavojų EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytos formalios tyrimo procedūros paskirčiai. Iš tiesų, Pirmosios instancijos teismo manymu, potencialūs *CFA* schemos naudotojai galėtų reikalauti pasinaudoti pereinamojo laikotarpio priemonėmis tik dėl to, kad jie pateikė prašymą išduoti leidimą, ir net nedalyvavę formalioje pagalbos tyrimo procedūroje.

94. Galiausiai Komisija kritikuoja nuorodą į minėtą sprendimą *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* ir ypač jo 165 punktą, nes šioje byloje buvo nagrinėjamas leidimo pratęsimas.

95. Trečia, Komisija teigia, kad Pirmosios instancijos teismas padarė fakto klaidą, skundžiamo sprendimo 139 punkte patvirtindamas, kad tikrieji *CFA* schemos naudotojai gali ja naudotis „iki 2010 metų“. Šiuo klausimu Komisija nurodo tikslų ginčijamo sprendimo 2 straipsnio tekstą.

96. Ketvirta, Komisija kaltina Pirmosios instancijos teismą skundžiamojo sprendimo 141-143 punktuose nustačius, kad, vertinant teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimą, nėra reikšminga, ar 2001 m. liepos 11 d. jai iš tiesų buvo žinoma apie konkrečią *KFF* situaciją.

97. Jos manymu, tokie argumentai prieštarauja Bendrijos teismo praktikai, pagal kurią sprendimo dėl valstybės pagalbos teisėtumas turi būti vertinamas tik atsižvelgiant į Komisijos turimą informaciją priimant sprendimą. Vis dėlto šioje byloje Komisija teigia niekada nežinojusi konkrečios *KFF* situacijos, nes ši niekada nepateikė pastabų Komisijai. Komisijos teigimu, Pirmosios instancijos teismas turėjo patikrinti, ar ji iš tiesų turėjo šią informaciją, ir, nustatęs, kad neturėjo, bet kokį šiais įrodymais pagrįstą pagrindą ar argumentą pripažinti nepriimtinais.

98. Komisija taip pat nurodo, kad valstybės pagalbos kontrolės sistemoje potencialus naudotojas negali remtis argumentais, pagrįstais faktine situacija, apie kurią Komisija nežinojo, jei vykdant EB 88 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą procedūrą ši situacija nebuvo akivaizdi.

99. Pirmiausia *KFF* nurodo, kad niekur teismo praktikoje nenurodyta, jog teisėti lūkesčiai gali būti pagrįsti tik konkrečiais Bendrijos institucijos įsipareigojimais. Be to, *KFF* atkreipia dėmesį į prieštaravimus Komisijos atsiliepime į ieškinį. Nors ginčijamame sprendime ji patvirtina, kad, priėmus sprendimą dėl Belgijos mokesčių schemos suderinamumo, *CFA* schemos naudotojams kilo teisėtų lūkesčių, ieškinyje ji teigia, kad šis sprendimas susijęs su „nelabai panašia“ schema ir kad nesukelia konkretaus įsipareigojimo *KFF*.

100. Paskui *KFF* kritikuoja Komisijos argumentus, kad ji nėra rūpestingas ir nuovokus ūkio subjektas. Ji lygina savo padėtį su Belgijos mokesčių schemos naudotojų padėtimi byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją*. *KFF* nemato priežasčių, kodėl šie naudotojai, laukiantys atsakymo į jų prašymą dėl leidimo pratęsimo, buvo pripažinti rūpestingais ir nuovokiais ūkio subjektais, o ji, laukdama atsakymo į prašymą išduoti *CFA* leidimą, tokia nebuvo. Be to, *KFF* teigia, kad teisėti lūkesčiai negalėjo išnykti 2001 m. liepos 11 d. pradėjus formalią tyrimo procedūrą. Dėl interesų palyginimo ji taip pat nurodo, kad tai, jog teisėti lūkesčiai yra „labai bendro pobūdžio“, neturi reikšmės. Iš tiesų nustačius, kad atsirado teisėti lūkesčiai, suinteresuotų įmonių interesus būtina suderinti su Bendrijos interesu, neatsižvelgiant į tai, dėl kokių Komisijos veiksmų šie lūkesčiai atsirado. Be kuriuo atveju *KFF* nurodo, kad Komisija nepateikė jokių argumentų, prieštaraujančių tam, kad galimybė pasinaudoti pereinamojo laikotarpio tvarka būtų suteikta dar keturiolikai kitų įmonių.

101. Galiausiai *KFF* nurodo, kad Komisija neturėjo turėti konkrečios informacijos apie įmonės, kurios, kaip antai *KFF*, buvo „*CFA* schemos naudotojos“. *KFF* teigimu, įvertinusi schemos ypatybes, Komisija turėjo atsižvelgti į tai, kad prašymai išduoti leidimus dar galėjo būti nagrinėjami. Tokiomis aplinkybėmis, nagrinėjant šį pagrindą, klausimas, ar *KFF* pateikė savo pastabas Komisijai pagal EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą, tampa nereikšmingas.

3. Vertinimas

102. Manau, kad antrasis Komisijos pateiktas pagrindas yra pagrįstas. Iš tiesų atrodo, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą pripažindamas, kad *KFF* turėjo teisėtų

lūkesčių dėl *CFA* schemos suderinamumo su Sutarties nuostatomis.

a) Dėl lūkesčių buvimo

103. Skundžiamame sprendime Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad Komisijos elgesys dėl Belgijos mokesčių schemos sukėlė teisėtų lūkesčių, jog *CFA* schema yra suderinama su bendrąja rinka.

104. Pirmosios instancijos teismas rėmėsi ginčijamo sprendimo motyvuojamosios dalies 111 ir 112 punktuose Komisijos išdėstytais motyvais, kuriais ji pripažįsta *CFA* schemos naudotojų teisėtus lūkesčius, atsiradusius dėl Komisijos pozicijos vertinant Belgijos mokesčių schemą.

105. Atrodo, kad Pirmosios instancijos teismo išdėstytas pirmosios sąlygos vertinimas yra klaidingas. Iš tiesų manau, kad nebuvo jokio Komisijos teisės akto ar elgesio, dėl kurių būtų galėję atsirasti tokie lūkesčiai nagrinėjamoje situacijoje, kai, pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dalyje įtvirtintas procedūros taisykles, apie *CFA* schemą nebuvo iš anksto pranešta.

106. Iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad ūkio subjektas iš esmės gali turėti teisėtų lūkesčių dėl pagalbos teisėtumo tik tuo atveju, jeigu ši buvo suteikta laikantis numatytos procedūros ir visų pirma – Komisijai suteiktos kompetencijos[32]. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas nusprendė, kad rūpestingas ūkio subjektas paprastai turi galimybę įsitikinti, ar šios procedūros buvo laikomasi[33].

107. Minėta teismo praktika yra pagrįsta valstybės pagalbos kontrolės privalomuoju pobūdžiu ir būtinybe užtikrinti Komisijos atliekamos prevencinės kontrolės efektyvumą. Tokia kontrolė grindžiama pareiga pranešti apie pagalbą, kurią Teisingumo Teismas yra apibūdinęs kaip „pagrindinę priemonę“[34]. Ši pareiga leidžia Komisijai užtikrinti bendrosios rinkos priežiūrą laikantis Sutartimi siekiamų tikslų. Ji taip pat suteikia galimybę pašalinti abejones dėl to, ar nacionalinė priemonė yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Taigi neabejotina, jog pareiga pranešti siekiama teisinio saugumo, todėl jos būtina griežtai laikytis[35].

32 — 2008 m. balandžio 22 d. Sprendimas *Komisija prieš Salzgitter* (C-408/04 P, Rink. p. I-2767, 104 punktas ir nurodyta teismo praktika).

33 — Žr., be kita ko, 1997 m. kovo 20 d. Sprendimą *Alcan Deutschland* (C-24/95, Rink. p. I-1591, 25 punktas ir nurodyta teismo praktika).

34 — Minėtas sprendimas *Komisija prieš Salzgitter* (104 punktas ir nurodyta teismo praktika). Taip pat reikia pažymėti, kad 1996 m. gegužės 3 d. Nutartyje *Vokietija prieš Komisiją* (C-399/95 R, Rink. p. I-2441) Teisingumo Teismo pirmininkas taip pat nusprendė, kad pareigos pranešti pažeidimas yra „ypač sunkus pažeidimas, nes (jis) prieštarauja <…> esminei bendrosios rinkos apsaugos sistemai“ (54 punktas ir nurodyta teismo praktika).

35 — 2001 m. vasario 15 d. Sprendimas *Austrija prieš Komisiją* (C-99/98, Rink. p. I-1101, 73 punktas).

108. Taigi valstybei narei nesiėmus prevencinių veiksmų pranešant Komisijai apie ketinamą įgyvendinti pagalbą, ji, kaip ir šia pagalba besinaudojančios įmonės, negali tikėtis, kad tokia pagalba bus suderinama su Bendrijos teise. Tai reiškia, kad lūkesčiai, kurių galėtų turėti ūkio subjektas, kaip antai *KFF*, negali būti pagrįsti jokia konkrečia garantija.

109. Dėl minėtų priežasčių ir atsižvelgiant į tai, kad, nepaisant aiškaus ir besąlyginio šios pareigos pobūdžio, apie *CFA* schemos įgyvendinimą jokia forma nebuvo pranešta Komisijai, manau, kad *KFF* nepagrįstai teigia, jog buvo pažeistas teisėtų lūkesčių apsaugos principas.

110. Mano manymu, kitoks sprendimas keltų pavojų pačiam EB 88 straipsnio 3 dalyje įtvirtintam pareigos pranešti principui.

111. Šiuo atžvilgiu svarbu priminti, kad teisėtų lūkesčių apsaugos principas, kad ir koks svarbus jis būtų, neturi būti taikomas absoliučiai ir jo taikymas turi būti derinamas su teisėtumo principo taikymu. Nors dėl teisėtų lūkesčių apsaugos principo Bendrijos institucijoms tenka tam tikros pareigos, jis taip pat reikalauja, kad valstybės narės laikytųsi Sutartyje įtvirtintų pareigų ir tam tikro suinteresuotųjų ūkio subjektų rūpestingumo. Šioje byloje taip nebuvo.

112. Juo labiau tokie lūkesčiai negali būti pagrįsti sprendimu dėl suderinamumo, kurį Komisija priėmė dėl kitos valstybės narės įgyvendintos mokesčių schemos.

113. Jei 1984 m. Komisija nusprendė, kad Belgijos mokesčių schema negalėjo būti pripažinta valstybės pagalba, toks sprendimas galėjo turėti įtakos tik Belgijos koordinavimo centrų schemai, nes jis skirtas tik Belgijos Karalystei. Be to, nors ši schema iš dalies panaši į nagrinėjamą šioje byloje, išanalizavus ginčijamą sprendimą šių schemų panašumas išlieka ginčytinas. Iš tiesų, nors minėto sprendimo motyvuojamosios dalies 111 punkte Komisija nurodo, kad „*CFA* schema turi panašumų su Belgijoje įgyvendinta schema“, to paties sprendimo motyvuojamosios dalies 101 punkte ji pažymi, kad „jos neabejotinai skiriasi, pirmiausia dėl naudojamos technikos ir suteikiamų privalumų formos“.

114. Tokiomis aplinkybėmis sunku pritarti, kad Komisija *KFF* suteikė tikslių garantijų, galėjusių sukelti lūkesčius dėl *CFA* schemos suderinamumo su Bendrijos teise. Šiuos lūkesčius pagrindžiant dėl kitos nacionalinės mokesčių schemos priimtu Komisijos spren-

dimu dar kartą kiltų pavojus Sutartyje numatytai pareigai pranešti ir visai Komisijos sukurtai prevencinės kontrolės sistemai valstybės pagalbos kontrolės srityje.

115. Remiantis tuo, kas išdėstyta, priešingai nei nusprendė Pirmosios instancijos teismas, manau, kad nėra jokio pagrindo, dėl kurio galėjo atsirasti *KFF* lūkesčiai šioje byloje.

116. Papildomai reikia pažymėti, kad net jei tokių lūkesčių atsirastų, jie bet kuriuo atveju būtų neteisėti.

b) Dėl lūkesčių teisėtumo

117. Atvirkščiai nei Pirmosios instancijos teismas teigia skundžiamo sprendimo 132–138 punktuose, manau, kad teismo praktikoje įtvirtinta antroji teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimo sąlyga taip pat nėra įvykdyta dėl dviejų priežasčių.

118. Pirma, primenu, kad *KFF* nėra įgijusi jokių teisių, nes ji nesinaudojo *CFA* schema. Ši įmonė neįrodė atitinkanti leidimo naudotis šia schema sąlygas ir Nyderlandų Karalystė jai nesuteikė jokių garantijų dėl *CFA* leidimo suteikimo.

119. Antra, manau, kad jei *KFF* buvo rūpestingas ir nuovokus ūkio subjektas, ji galėjo numatyti interesus galinčio paveikti Bendrijos teisės akto priėmimą.

120. Primenu, kad 2001 m. liepos 11 d. Komisija priėmė sprendimą pradėti formalią pagalbos tyrimo procedūrą. Kaip Pirmosios instancijos teismas pažymi skundžiamo sprendimo 133 punkte, šios procedūros pradžia reiškė, kad Komisija turi rimtų abejonių dėl *CFA* schemos suderinamumo su Sutarties nuostatomis. Žinoma, kaip pastebėjo Pirmosios instancijos teismas, tokios rimtos abejonės visiškai neprilygsta galutiniam šios schemos vertinimui. Vis dėlto nagrinėjamu atveju, kai apie *CFA* schemą nebuvo pranešta Komisijai, manau, kad rimtų abejonių dėl šios schemos suderinamumo pakako paneigti lūkesčių, kuriais remiasi *KFF*, teisėtumui.

121. Be to, man atrodo, kad 2001 m. liepos 11 d. Sprendime išdėstyti motyvai galėjo *KFF* suteikti pakankamai tikėtiną

pagrindą manyti, kad Komisija gali pripažinti *CFA* schemą su Sutartimi nesuderinama pagalba[36]. Iš tiesų atlikusi pirminį šios schemos tyrimą Komisija pažymėjo, kad ji galėtų būti pripažinta valstybės pagalba ir greičiausiai neatitinka nė vienos iš EB 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytų išimčių.

122. Be to, norėčiau papildyti, kad ši byla yra sunkiai palyginama su byla, kurioje priimtas minėtas sprendimas *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją*. Iš tiesų yra du reikšmingi šių bylų skirtumai, pirma, dėl *KFF* potencialaus naudotojo statuso ir, antra, dėl to, kad apie *CFA* schemą nebuvo pranešta Komisijai.

123. Viena vertus, kaip esu nurodęs, *KFF* niekada nebuvo gavusi *CFA* leidimo, kitaip nei Belgijos koordinavimo centrai minėtame sprendime *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją*, kurie prašė leidimo pratęsimo. Nagrinėjamoje byloje Nyderlandų mokesčių administratorius niekada nepatvirtino, kad *KFF* atitiko tokio leidimo išdavimo sąlygas ir kad dėl to ji galėjo būti pripažinta *CFA* schemos naudotoja.

124. Kita vertus, primenu, kad Nyderlandų Karalystė nesiėmė atsargumo priemonių pranešti Komisijai apie numatomą įgyvendinti mokesčių schemą. Taigi Komisija niekada neišreiškė nuomonės dėl šios schemos suderinamumo su Sutarties nuostatomis, kitaip nei Belgijos valstybės institucijų įgyvendintos mokesčių schemos atveju. Iš tiesų pirmuoju atveju Belgijos Karalystė, vadovaudamasi EB 88 straipsnio 3 dalimi, tinkama forma ir laiku pranešė apie nagrinėjamą schemą. Dėl to Komisija 1984 ir 1987 m. sprendimuose ir 1990 m. rugsėjo 24 d. už konkurenciją atsakingo komisaro Léon Brittan Komisijos vardu pateiktame atsakyme į Europos Parlamento nario Gijs de Vries raštu pateiktą klausimą Nr. 1735/90[37] nurodė, kad ši schema nepatenka į EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

125. Galiausiai svarbu pažymėti, kad byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją*, koordinavimo centrų teisėti lūkesčiai buvo pripažinti tik labai ribotomis sąlygomis ir atsižvelgiant į bylos ypatybes. Dėl to man atrodo, kad būtų labai sunku pripažinti buvus *KFF* teisėtus lūkesčius dėl *CFA* schemos suderinamumo su Sutarties nuostatomis, nes minėta įmonė nebuvo nagrinėjamos schemos naudotoja ir apie tą schemą iš anksto niekaip nebuvo pranešta Komisijai.

36 — Žr. šiame sprendime pateiktą Komisijos vertinimą.

37 — OL C 63, 1991, p. 37.

126. Manau, kad šių veiksnių užtenka konstatuoti, jog net jei lūkesčiai, kuriais remiasi *KFF*, būtų atsiradę, jie bet kuriuo atveju būtų neteisėti.

127. Dėl to ir atsižvelgdamas į tai, kad turi būti įvykdytos visos trys teismo praktikoje įtvirtintos teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimo sąlygos, manau, kad *KFF* šiuo principu remiasi nepagrįstai.

128. Atsižvelgdamas į visus minėtus veiksnius manau, kad Pirmosios instancijos teismas taip pat padarė teisės klaidą nuspręsdamas, kad *KFF* galėjo remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu. Jei Teisingumo Teismas pripažintų *KFF* pareikštą ieškinį priimtinu, manau, kad antrasis Komisijos pateiktas pagrindas turėtų būti pripažintas pagrįstu ir dėl to skundžiamas sprendimas – panaikintas.

C — *Subsidiariai – trečiasis pagrindas dėl vienodo požiūrio principo pažeidimo*

129. Ginčijamo sprendimo 2 straipsniu suteikiamas pereinamasis laikotarpis įmonėms, kurios naudojosi *CFA* schema iki 2001 m. liepos 11 d., atsižvelgiant į pastarųjų turėtus teisėtus lūkesčius, kad minėta schema neprieštarauja Sutarties nuostatoms, ir išimtines bylos aplinkybes[38].

130. Skundžiamame sprendime Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad taip Komisija pažeidė bendrąjį vienodo požiūrio principą, nenumatydama jokių pereinamojo laikotarpio priemonių mokesčių mokėtojams, kaip antai *KFF*, kurių prašymai išduoti leidimą, paskelbus ginčijamą sprendimą, vis dar buvo nagrinėjami. Pirmosios instancijos teismas rėmėsi principu, kad šie mokesčių mokėtojai, kaip ir visos įmonės, kurioms 2001 m. liepos 11 d. buvo išduotas *CFA* leidimas, galėjo turėti teisėtų lūkesčių, jog jiems bus taikomas pagrįstas pereinamasis laikotarpis.

1. Šalių argumentai

131. Pagrįsdama savo trečiąjį pagrindą Komisija nurodo, kad Pirmosios instancijos teismo vertinimas dėl vienodo požiūrio principo pažeidimo yra klaidingas[39]. Iš esmės ji teigia, kad *KFF* negalima sutapatinti su įmonėmis, kurios ne vien realiai naudojosi *CFA* schema, bet ir vykdant EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą pateikė pastabas, o Nyderlandų valdžios institucijos šioms įmonėms prašė taikyti pereinamojo laikotarpio tvarką.

38 — Žr. ginčijamo sprendimo motyvuojamosios dalies 111–118 punktus.

39 — Skundžiamo sprendimo 149 ir 150 punktai.

132. *KFF* teigia, kad šis pagrindas nepriimtinas, nes jis susijęs su fakto klausimais, kurių Teisingumo Teismas negali vertinti nagrinėdamas apeliacinį skundą.

133. Ji nurodo, kad šis pagrindas bet kuriuo atveju nepagrįstas. Šioje byloje vienintelis reikšmingas klausimas yra, ar galima nustatyti reikšmingų objektyvių skirtumų, pateisinančių skirtingą požiūrį į *KFF* ir įmones, 2001 m. liepos 11 d. jau turėjusias *CFA* leidimą. Taigi ji konstatuoja, kad nė vienas iš Komisijos nurodytų tariamų skirtumų negali pateisinti tokio skirtingo požiūrio.

2. Vertinimas

134. Atvirkščiai nei teigia *KFF*, siūlau Teisingumo Teismui trečiąjį pagrindą pripažinti priimtinu. Tiesa, kad iš tiesų tik Pirmosios instancijos teismas yra kompetentingas konstatuoti ir vertinti faktines aplinkybes, tačiau iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad Teisingumo Teismas kompetentingas patikrinti šių faktinių aplinkybių teisinę kvalifikaciją ir teisines išvadas, kurias Pirmosios instancijos teismas padarė remdamasis tomis faktinėmis aplinkybėmis[40].

135. Taigi pateikdama šį argumentą Komisija prašo Teisingumo Teismo patikrinti teisines išvadas, kurias Pirmosios instancijos teismas galėjo padaryti dėl įmonių situacijų panašumo ir vienodo požiūrio principo laikymosi.

136. Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytas aplinkybes, šis pagrindas man taip pat atrodo pagrįstas.

137. Iš tiesų, remiantis nusistovėjusia teismo praktika, bendrasis vienodo požiūrio principas reikalauja, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos – vienodai, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas[41].

138. Vis dėlto man atrodo akivaizdu, kad *KFF* negali būti vertinama taip pat, kaip įmonės, 2001 m. liepos 11 d. jau besinaudojusios *CFA* schema. Esu nurodęs, kad *KFF*, kaip potenciali šios schemos naudotoja, neįgijo jokių teisių ir negali remtis jokiais teisėtais lūkesčiais, kitaip

40 — Žr., be kita ko, 2006 m. rugsėjo 21 d. Sprendimą *JCB Service prieš Komisiją* (C-167/04 P, Rink. p. I-8935, 106 punktas ir nurodyta teismo praktika) ir 2007 m. gegužės 10 d. Sprendimą *SGL Carbon prieš Komisiją* (C-328/05 P, Rink. p. I-3921, 41 punktas ir nurodyta teismo praktika).

41 — Žr., be kita ko, 2008 m. gruodžio 16 d. Sprendimą *Arcelor Atlantique ir Lorraine ir kt.* (C-127/07, Rink. p. I-9895, 23 punktas ir nurodyta teismo praktika).

nei minėta įmonių grupė. Kaip pažymi Komisija, dėl šio požymio *KFF* padėtis tampa labai ypatinga.

139. Taigi man atrodo, kad priešinga prielaida, pagal kurią *KFF* gali teisėtai remtis teisėtų lūkesčių principu, pagrįstas Pirmosios instancijos teismo vertinimas yra klaidingas.

140. Dėl to, jei Teisingumo Teismas pripažintų *KFF* pareikštą ieškinį priimtinu, manau, kad trečiasis Komisijos pateiktas pagrindas dėl vienodo požiūrio principo pažeidimo turėtų būti pripažintas pagrįstu ir dėl to skundžiamas sprendimas – panaikintas.

141. Remdamasis tuo, kas išdėstyta, subsidiariai siūlau Teisingumo Teismui pripažinti Komisijos pareikštą apeliacinį skundą pagrįstu ir panaikinti skundžiamą sprendimą, kiek Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad ši institucija pažeidė teisėtų lūkesčių ir vienodo požiūrio principus, nenumatydama jokių pereinamojo laikotarpio priemonių mokesčių mokėtojams, kurių prašymai išduoti leidimą, paskelbus ginčijamą sprendimą, vis dar buvo nagrinėjami[42].

42 — Mano nuomone, nereikia nagrinėti Komisijos subsidiariai pateikto penktojo pagrindo. Kadangi manau, kad skundžiamas sprendimas turi būti panaikintas, nėra reikalo analizuoti, ar Pirmosios instancijos teismas iš tiesų padarė teisės klaidą, šio sprendimo rezoliucinėje dalyje suteikdamas teises visiems ūkio subjektams, buvusiems tokioje pat padėtyje kaip *KFF*.

VII — Dėl skundžiamo sprendimo panaikinimo pasekmių

142. Kaip esu nurodęs, visų pirma siūlau Teisingumo Teismui panaikinti skundžiamą sprendimą, kiek Pirmosios instancijos teismas juo nusprendė, kad *KFF* pareikštas ieškinys dėl panaikinimo yra priimtinas.

143. Kadangi, mano manymu, šioje bylos stadijoje tai galima padaryti, taip pat siūlau Teisingumo Teismui, vadovaujantis jo statuto 61 straipsnio pirmąja pastraipa, pačiam paskelbti galutinį sprendimą dėl Komisijos pateikto nepriimtinumu grindžiamo prieštaravimo.

144. Dėl šios išvados 57–68 punktuose jau išdėstytų priežasčių manau, kad *KFF* pareikštas ieškinys turėtų būti pripažintas nepriimtinu, nesant konkretaus *KFF* suinteresuotumo.

VIII — Dėl bylinėjimosi išlaidų

145. Pagal Procedūros reglamento, kuris, remiantis šio reglamento 118 straipsniu, yra taikytinas apeliaciniame procese, 69 straipsnio

2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Šioje byloje Komisija prašė priteisti iš *KFF* jos bylinėjimosi išlaidas ir esminiai pastarosios pateikti pagrindai buvo atmesti, todėl manau, kad reikia iš *KFF* priteisti šioje apeliacinėje procedūroje patirtas bylinėjimosi išlaidas.

146. Be to, Procedūros reglamento 122 straipsnyje numatyta, kad jei apeliacinis skundas yra pagrįstas ir Teisingumo Teismas pats išsprendžia bylą, jis priima sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų. Šioje byloje, nagrinėjant Pirmosios instancijos teisme Komisijos pateiktą prieštaravimą dėl priimtinumo, paaiškėjo, kad *KFF* pareikštas ieškinys dėl panaikinimo yra nepriimtinas.

147. Šiomis aplinkybėmis *KFF* turi padengti bylinėjimosi išlaidas šioje instancijoje ir Pirmosios instancijos teisme.

IX — Išvada

148. Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, Teisingumo Teismui siūlau:

„1. Panaikinti 2007 m. rugsėjo 12 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Koninklijke Friesland Foods prieš Komisiją* (T-348/03) tiek, kiek Pirmosios instancijos teismas juo nusprendė, kad ieškinys yra priimtinas.

2. Atmesti Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teisme pateiktą ieškinį dėl 2003 m. vasario 17 d. Komisijos sprendimo 2003/515/EB dėl Nyderlandų įgyvendintos pagalbos schemos tarptautinei finansų veiklai panaikinimo kaip nepriimtiną.

3. Priteisti iš *Koninklijke Friesland Foods NV* bylinėjimosi išlaidas šioje instancijoje ir Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teisme.“